

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za rok 2020.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przyjęty Uchwałą Nr XXI/204/2016 Rady Miasta Sandomierza z dnia 3 lutego 2016r. z późn. zm. planowany był do realizacji w latach 2016-2020. Monitorowanie programu jest zadaniem realizowanym przez powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Sprawozdania z realizacji programu podmioty zaangażowane składają do 31 stycznia każdego roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Następnie w terminie do 31 marca każdego roku sprawozdanie z wykonania założeń programu za poprzedni rok kalendarzowy Zespół Interdyscyplinarny przedkłada do Rady Miasta Sandomierza. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1, Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 poz. 218 z późn.zm.).

Głównym celem programu była minimalizacja skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Sandomierz, poprzez spójne działania interdyscyplinarne, ochronę ofiar przemocy w rodzinie oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Osiągnięcie głównego celu było możliwe poprzez realizację celów szczegółowych:

- 1) Poszerzanie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Urażliwienie lokalnej społeczności na problematykę krzywdzenia słabszych
- 2) Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom, rodzinom dotkniętym przemocą.
- 3) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomocą osobom, rodzinom dotkniętym przemocą.
- 4) Intensyfikacja współpracy między instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

POSZERZANIE WIEDZY I ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE. UWRAŻLIWIENIE LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI NA PROBLEMATYKĘ KRZYWDZENIA SŁABSZYCH

Rok 2020 był niezwykle trudnym jeśli chodzi o działania związane z podejmowaniem inicjatyw o charakterze profilaktycznym czy informacyjnym. Pandemia sprawiła, że możliwość zorganizowania spotkań, kampanii lub innych przedsięwzięć w obszarze przeciwdziałania przemocy stała się niezwykle trudna. Pomimo wielu obostrzeń instytucje starały się dostosowywać do warunków i wytycznych określających sposób pracy w obszarze przemocy.

Poniżej zostały przedstawione działania podejmowane przez instytucje i organizacje w zakresie poszerzenia wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy.

REALIZATORZY	PROWADZONE DZIAŁANIA
Przedszkole Samorządowe nr 1 w Sandomierzu	<ul style="list-style-type: none"> • Stałe diagnozowanie i obserwacja zjawiska przemocy w rodzinie wychowanków, • Realizacja programu „Wychowanie do wartości”, • Organizowanie zajęć z zakresu szkodliwości przemocy, Nie stosuj zachowań przemocy w stosunku do innych, Stop-Agresji, • Organizowanie zajęć: prawa dziecka, rozpoznawanie uczuć własnych i innych osób, nazywanie i odróżnianie różnych form agresji, • Słuchanie literatury dziecięcej o tematyce szkodliwości przemocy, • Zajęcia z LEGO education ćwiczenia kompetencji społecznych i emocjonalnych.
Przedszkole Samorządowe nr 3 w Sandomierzu	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem, • Prowadzenie indywidualnych konsultacji z rodzicami m.in. dot. zachowania, sytuacji trudnych, • Spotkania rodziców z psychologiem, pedagogiem wg wyrażonych potrzeb, • Współpraca z instytucjami i placówkami oświatowymi.
Przedszkole Samorządowe nr. 5 w Sandomierzu	<ul style="list-style-type: none"> • Działania profilaktyczne przeciw przemocy, niwelowanie zachowań agresywnych poprzez zabawy ruchowe i wyciszające, techniki relaksacyjne, stosowanie elementów arteterapii, • Tworzenie grupowych kodeksów postępowania, • Udział w Ogólnopolskim Dniu Praw Dziecka, • Organizowanie spotkań np. sędzieja, prokurator, policja, straż miejska. • Prowadzenie pogadanek.
Przedszkole Samorządowe nr 6 w Sandomierzu	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez samodoskonalenie nauczycieli w obszarze rozpoznawania przemocy w rodzinie oraz „Postępowania w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie”. Przygotowanie informacji do kieszeni „Miej świadomość czym jest przemoc!! Fazy przemocy” w tym o oznakach przemocy psychicznej i fizycznej, • Organizowanie zajęć uświadamiających w grupach 5-6 latków: „Moje emocje”, „Jesteśmy dziećmi i mamy swoje prawa”, „Słowa, które mogą ranić”. W każdej grupie przedszkolnej wprowadzono „Kodeks przedszkolaka”, w którym zawarte są aspekty dobrego, prawidłowego zachowania, współżycia w grupie przedszkolnej. Prowadzono zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem filmów, plansz edukacyjnych „Wiem co czuje mój kolega”, „Stop Agresji!”, • Rozpowszechnianie materiałów pozyskanych z Internetu: Co to jest przemoc”, „Rodzaje Przemocy”. Zamieszczenie na komunikatorach grupowych ogłoszeń i telefonów do instytucji/organizacji pomocowych, • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie przeciwdziałania przemocy.

<p>Przedszkole Samorządowe nr 7 w Sandomierz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, • Organizowanie lub współorganizowanie konkursów, kampanii społecznych, akcji edukacyjnych oraz realizacja programów z zakresu przemocy w rodzinie (realizacja ogólnopolskiego Programu Bezpieczeństwa „Bezpieczne przedszkole”, poznawanie i utrwalanie oraz wykorzystywanie alarmowych numerów telefonu, • Organizowanie pogadarek i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na temat form i szkodliwości przemocy oraz konstruktywnych sposobów reagowania w jego obliczu, • Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dot. przemocy, dostępnych form wsparcia, instytucji i podmiotów świadczących usługi na rzecz dobra dziecka i rodziny, • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury NK.
<p>Szkoła Podstawowa nr 2 w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie, • Poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne, • Interwencja kryzysowa, • Rozmowy interwencyjne z uczniami wykazującymi zachowania agresywne, • Rozmowy wychowawcze z uczniami ze środowisk dysfunkcyjnych • Zajęcia wychowawcze (poruszano tematy dot. konfliktu, agresji słownej i czynnej, cyberprzemocy), • Pedagogizacja rodziców poprzez spotkania psychoedukacyjne, • Pedagogizacja rodziców w okresie nauczania zdalnego poprzez wysyłanie materiałów na temat przemocy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz form wsparcia instytucjonalnego miejsc/nr. telefonów, • Organizowanie lub współorganizowanie działalności z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie (kampanie, programy, konkursy), • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury NK.
<p>Szkoła Podstawowa nr 3 w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczna diagnoza środowiska szkolnego w zakresie przemocy w rodzinie, • Prowadzenie pogadarek na lekcjach wychowawczych na temat agresji i przemocy fizycznej i psychicznej z uwzględnieniem aspektu przemocy domowej, • Organizowanie spotkań z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji, • Organizowanie zajęć profilaktycznych, • Udostępnienie na terenie szkoły informacji o możliwościach uzyskania pomocy, • W ramach pedagogizacji rodziców prowadzenie psychoedukacji podczas indywidualnych spotkań oraz wywiadówek, • Motywowanie rodziców do korzystania ze wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, • Współpraca z PP-P, PCPR, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, Policją, OPS, Świetlicą Środowiskową.

<p>Szkoła Podstawowa nr 4 w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania informacyjne, wspierające, profilaktyczne, • Współpraca z rodzicami, • Realizacja procedury Niebieska Karta (wszcęcie procedury), • Współpraca z PCPR, dzielnicowym, kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, Zespołem Interdyscyplinarnym, • Prowadzenie szkoleń dot. zjawiska przemocy.
<p>I Liceum Ogólnokształcące w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego i Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego, • Dbłość o prawidłową realizację obowiązku nauki przez uczniów- poprzez bieżącą analizę frekwencji i współpracę między pedagogiem szkolnym, wychowawcami, uczniami i rodzicami, • Monitorowanie i analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych uczniów, • Diagnozowanie środowiska szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania w szkole uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uczniów sprawiających problemy wychowawcze oraz znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, • Rozmowy indywidualne wychowawców, nauczycieli i pedagoga szkolnego z uczniami, • Poradnictwo dla rodziców w przypadkach trudności wychowawczych, • Działania profilaktyczne, • Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Poradnią Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Stacją Krwiodawstwa, Komendą Powiatową Policji, Urzędem Miasta i Starostwem Powiatowym, kuratorami sądowymi.
<p>II Liceum Ogólnokształcące w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie pogadank i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na temat form i szkodliwości przemocy oraz konstruktywnych sposobów reagowania w jej obliczu, • Udostępniono informacje o dostępnych instytucjonalnych formach wsparcia w sytuacji przemocy w rodzinie, • Działania informacyjne m.in. o skutkach prawnych przestępstw oraz wykroczeń uczniów, o zagrożeniach ze strony środowiska, radzeniu sobie ze stresem, agresją, cyberprzemocą, • Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego tj.: <ul style="list-style-type: none"> — Przestrzeganie procedur i zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych, — Przestrzeganie zapisów Kodeksu Antydyskryminacyjnego, — Diagnozowanie bieżącej sytuacji wychowawczej oraz rodzinnej w tym również związanej z sytuacjami deprivacji potrzeb uczniów, zagrożeniami ze strony rodziny, — Systematyczna obserwacja zachowań uczniów, — Współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi, — Udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, — Zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania infolinii pomocowych, — Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, OPS, Świetlicą Środowiskową, PCPR, Powiatową Stacją Sanitarno-

	<p>Epidemiologiczną, WTZ, Sadem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji,</p> <p>— Organizowanie indywidualnych konsultacji dla rodziców.</p>
<p>Zespół Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stałe diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, • Upowszechnianie informacji na temat instytucji umożliwiających udzielenie pomocy ppp (szkolna strona internetowa, szkolny fb, gazetki informacyjne), • Umieszczenie w holu szkoły anonimowej skrzynki na sygnały, • Monitorowanie sytuacji uczniów dotkniętych przemocą domową, • Organizowanie konkursów tematycznych z nawiązaniem do ww. problematyki, • Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowanie nieagresywne, • Udział nauczycieli specjalistów w zakresie szkoleń i warsztatów w ww. tematyce, • Realizacja programów terapeutycznych dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie, • Stała współpraca z kuratorami sądowymi, Komendą Powiatową Policji, Sadem Rodzinnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, • Przeprowadzenie pogadanek na temat przemocy w rodzinie.
<p>Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawanie potrzeb uczniów, organizowanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej, • Rozpowszechnianie wśród uczniów informacji o instytucjach oraz możliwościach uzyskania i udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • W czasie trwającej pandemii dostarczenie uczniom w formie zdalnej wykazu instytucji wraz z adresem i nr telefonu niosących pomoc osobom będącym w kryzysie, potrzebujących wsparcia, • Podjęcie współpracy z funkcjonariuszami Policji, dzielnicowym KPP w zakresie prewencji przemocy- zajęcia z zakresu profilaktyki przemocy oraz konsekwencji prawnych wynikających z podejmowania działań przemocowych wśród uczniów klas I, • Działania edukacyjno-informacyjne podejmowane przez pedagoga szkolnego o tematyce m.in. przemocy, propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy, obalanie mitów nt. przemocy, • Działania interwencyjne, mediacyjne, konsultacje, porady, rozmowy wychowawcze, wspierające z uczniami ofiarami i sprawcami przemocy rówieśniczej, rozmowy z kuratorami społecznymi i zawodowymi, • Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sandomierzu, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (program ARS-Bliżej Siebie Dalej od Nałogów), Młodzieżowym Centrum Kariery OHP, • Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
<p>Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. prof. Zbigniewa Strzeleckiego w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczna obserwacja zachowań uczniów, rozpoznawanie sygnałów świadczących o doznawaniu przez młodzież form krzywdzenia w rodzinie, • Prowadzenie rozmów z uczniami na temat przestrzegania norm społecznych, obowiązujących w szkole i w rodzinie,

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie spotkań z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, • Prowadzenie zajęć edukacyjno-profilaktycznych dot. umiejętności radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami, złością agresją oraz kształtowane były umiejętności asertywne, • Udostępnienie uczniom i rodzicom ogólnopolskiej infolinii pomocowej oraz interwencyjne telefony zaufania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, • Na stronie szkoły udostępniono informacje o bezpłatnym ogólnopolskim telefonie zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie – Niebieska Linia, • Przekazanie uczniom oraz ich opiekunom informacji o instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, • Współpraca z kuratorami z Sądu dla Nieletnich , Komendą Powiatową Policji oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
<p>Odział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpowszechnianie ulotek informacyjnych oraz umieszczenie informacji na temat dyżurów specjalistów w Punkcie Edukacyjno Konsultacyjnym, na stronach OR PCK, Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego i w mediach społecznościowych, • Udzielanie bezpłatnych porad psychologa, prawnika i terapeuty w Punkcie Edukacyjno Konsultacyjnym, • Prowadzenie działań motywujących osoby dopuszczające się aktów przemocy do zmiany postępowania, zapewnienie im możliwości pracy z psychologiem mającej na celu korygowanie niewłaściwych postaw i zachowań.
<p>Świetlica Środowiskowa w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie pogadarek i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na temat form i szkodliwości przemocy oraz konstruktywnych sposobów reagowania w jej obliczu, • Udział w konkursie profilaktycznym „Słowa zamiast bomb” • Przeprowadzenie programu profilaktyczno terapeutycznego „Nastoletnia depresja”, • Zgłoszono chęć uczestnictwa w Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych w Sandomierzu pt.” Poczujcie rytm”.
<p>Placówka Wsparcia Dziennego „Przystanek Błonie” w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie pogadarek i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na temat form i szkodliwości przemocy, • Udział w konkursie profilaktycznym „Słowa zamiast bomb”, • Organizacja spotkania z policjantami na temat bezpieczeństwa, reagowania w obliczu przemocy i agresywnych zachowań, bezpieczeństwa w sieci i cyberprzemocy, • Udział w spotkaniach profilaktycznych pod hasłem „Myślę pozytywnie”, • Zgłoszono chęć uczestnictwa w Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych w Sandomierzu pt.” Tolerancja”.
<p>Sąd Rejonowy w Sandomierzu Zespół Kuratorskiej Służby Sadowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą rodzinie, • Odziaływania w ramach prowadzonych nadzorów jak też w ramach pracy Ośrodka Kuratorskiego.

<p>Komenda Powiatowa Policji w Sandomierz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w Zespołach Interdyscyplinarnych, • Monitorowanie przez dzielnicowych sytuacji rodzin dotkniętych przemocą domową, • Prowadzenie szkoleń z zakresu podejmowania właściwych działań dot. interwencji w rodzinach, w których istnieje podejrzenie stosowania przemocy, a także kompletnego i rzetelnego uzupełniania formularzy NK.
<p>Urząd Miejski w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie pogadank i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na temat form i szkodliwości przemocy oraz konstruktywnych sposobów reagowania w jej obliczu, • Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących przemocy, dostępnych form wsparcia, instytucji i podmiotów świadczących usługi na rzecz dobra dziecka i rodziny, • Wszczęcie procedury Niebieskie Karty(przez przedstawiciela GKRPA) • Zapewnienie wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz z zakresu terapii uzależnień (wsparcie dla wszystkich członków rodziny, nie tylko tych bezpośrednio doświadczających przemocy), • Popularyzacja działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w placówkach służby zdrowia i placówkach oświatowych.
<p>Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i realizacja programów i kampanii mających na celu edukacje i zwiększenie świadomości społecznej różnych grup wiekowych w zakresie funkcji rodziny i potencjalnych zagrożeń, • Prowadzenie placówek wsparcia dziennego mających na celu wspieranie rodzin w realizacji podstawowych funkcji na rzecz rodziny, • Realizacja inicjatyw profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży- promowanie zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień i przemocy, • Bezpłatne poradnictwo specjalistyczne.
<p>Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania diagnostyczne w zakresie diagnozy nozologicznej i problemowej, • Programy psychoterapii uzależnień (program podstawowy i program pogłębiony), • Program psychoterapii zaburzeń funkcjonowania członków rodziny, które wynikają ze spożywania alkoholu lub używania innych substancji psychoaktywnych przez osoby bliskie (program psychoterapii dla członków rodzin), • Indywidualne świadczenia zapobiegawczo-lecznicze oraz rehabilitacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, • Działania konsultacyjno - edukacyjne dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu.

ZAPEWNIENIE KOMPLEKSOWEJ POMOCY OSOBOM, RODZINOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ

Na terenie miasta Sandomierz działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany Uchwałą NR XVIII/221/2020 Rady Miasta Sandomierza z dnia 26 lutego 2020r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Aktualny skład zespołu określa Zarządzenie nr 199/2020/OPS Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 20 października 2020r. tj. liczba członków zespołu wynosi 28 osób. Zespół działa już wiele lat, specjaliści wchodzący w skład Zespołu podnoszą swoje kompetencje, wymieniają się doświadczeniami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy, stale współpracują w ramach prac grup roboczych jak również podejmują działania profilaktyczne w kierunku zapobiegania zjawisku przemocy.

W 2020r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 96 Niebieskich Kart, które dotyczyły 74 rodzin w tym:

- 7 formularzy Niebieskich Kart zostało sporządzonych przez przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 1 formularz Niebieska Karta został sporządzony przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 85 formularzy Niebieska Karta zostało sporządzonych przez przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu,
- 1 formularz Niebieska Karta został sporządzony przez przedstawicieli Komisariatu Policji w Koprzywnicy,
- 1 formularz Niebieska Karta został sporządzony przez przedstawicieli Komisariatu Policji w Dwikożach,
- 1 formularz Niebieska Karta został sporządzony przez przedstawicieli Komisariatu Policji w Stopnicy.

W 2020r. zakończono procedury Niebieska Karta w przypadku 87 kart z czego 30 NK były wszczęte w 2019 roku.

W ramach realizacji procedury Niebieska Karta złożono 24 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu o podjęcie działań zgodnych z kompetencjami, 13 wniosków do Sądu Rejonowego w Sandomierzu o wgląd w sytuację rodziny, zmianę władzy rodzicielskiej w postaci ustanowienia kuratora na czas trwania postępowania, a także 5 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Sandomierzu o podejrzeniu stosowania przemocy, znęcania się.

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Sandomierzu wynika, że w roku 2020 zarejestrowano 92 postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 § 1 k.k. tj. w sprawie o psychiczne i fizyczne znęcanie się nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności os sprawcy. Prokuratura w ww. kategorii zakończyła 97 postępowań w niżej wymieniony sposób:

- aktem oskarżenia-37 spraw,
- decyzją o odmowie wszczęcia postępowania karnego- 34 sprawy,
- decyzją o umorzeniu postępowania- 10 spraw.

W sprawach zakończonych prokuratorzy zastosowali środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy w postaci:

- tymczasowego aresztowania – 8 spraw,
- dozór policji – 6 spraw,
- dozorem policji połączonym z zakazem kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie – 14 spraw,
- nakazem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – 10 spraw.

W strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Osoby uwiękane w przemoc domową najczęściej potrzebowały pomocy psychologicznej, prawnej, a także wsparcia emocjonalnego. W punkcie dyżury pełnili psycholog, pedagog, instruktor terapii uzależnień oraz radca prawny, interwent kryzysowy. Zadbano aby osoba doznająca przemocy uzyskała informację i możliwość konsultacji telefonicznej z wyżej wymienionymi specjalistami. Liczba porad udzielonych w PIK w roku 2020: 153.

W ramach zapewnienia wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą działał również Punkt Edukacyjno -Konsultacyjny, gdzie osoby mogły skorzystać z porad psychologa, prawnika, terapeuty uzależnień. Liczba udzielonych porad dotyczących problemu przemocy (sprawcy, ofiary) – 6 (prawnik 4, psycholog 2).

PODNOSENIE KOMPETENCJI SŁUŻB ZAJMUJĄCYCH SIĘ POMOCĄ OSOBOM, RODZINOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ

Z uwagi na stan epidemii COVID-19 wiele zaplanowanych przedsięwzięć nie udało się zrealizować, należało również dostosować się do wymogów związanych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Działanie wielu instytucji zmieniło formę pracy ze stacjonarnej na pracę zdalną, co przełożyło się na organizację m.in. szkoleń, warsztatów, spotkań. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w miarę możliwości podnosili swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach, podejmowali również działania samo doszkalające.

W trakcie posiedzenia Zespołu w dniu 25.09.2020r. zostało przeprowadzone szkolenie o tematyce „Procedura Niebieska Karta i jej rola w profilaktyce oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Podstawowym celem szkolenia było zwiększenie wiedzy i umiejętności pracowników instytucji pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W grudniu 2020 przeprowadzono konkurs profilaktyczny pn. „Słowa zamiast bomb”, w którym łącznie wzięło udział 21 dzieci ze Świetlicy Środowiskowej i Przystanku Błonie w Sandomierzu.

Realizacja szkoleń, warsztatów, spotkań jest niezbędna, gdyż tylko ciągle zdobywanie wiedzy w zakresie przemocy w rodzinie podnosi skuteczność realizowanych działań, wzrost efektywności w wykonywaniu zadań, wspomaga poszukiwanie nowych form i sposobów pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

INTENSYFIKACJA WSPÓLPRACY MIĘDZY INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W ramach współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom dotkniętym przemocą funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w skład którego wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, organizacji z terenu gminy Sandomierz.:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Straż Miejska,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Poradnia Terapii Uzależnień,
- Przedstawiciel służby zdrowia (NZOZ „RODZINA” w Sandomierzu),

- Przedstawiciele oświaty (Szkoła Podstawowa nr.4, Szkoła Podstawowa nr. 3, II LO w Sandomierzu.

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjną Zespołu. Pracownicy socjalni ściśle współpracują z przedstawicielami Policji w zakresie realizacji procedury Niebieskie Karty. Środowiska dotknięte przemocą w rodzinie są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych, którzy sprawdzają stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą. W zakresie realizacji założeń Programu, kuratorzy sądowi, przedstawiciele KPP, oświaty, służby zdrowia, pracownicy OPS, Straży Miejskiej, prokuratury współpracowali na bieżąco z instytucjami i organizacjami z terenu gminy Sandomierz. Rodziny dotknięte problemem przemocy wymagają wielu interdyscyplinarnych działań, które przyczynią się do uwolnienia osób/rodzin od zjawiska przemocy, powrotu do funkcjonowania bez lęku, oraz życia w poczuciu bezpieczeństwa.

Dzięki zaangażowaniu i efektywnej współpracy osób reprezentujących instytucje pomocowe z terenu Gminy Sandomierz wiele rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy otrzymało niezbędne wsparcie, co wpłynęło na poprawę ich sytuacji życiowej.